

Kantelen of kapseizen

Beide werkwoorden zijn misschien wel synoniemen van elkaar maar eerlijkheid gebiedt me te zeggen dat ik rillingen krijg bij de gedachte aan een groot passagiersschip dat in de ijsskoude zee verdwijnt. Het begrip 'kanteling' zal dit jaar alleszins het begrip bij uitstek worden van onze FOD Financiën.

Waar voorheen voor vele ambtenaren 'coperfin' een ver van mijn bed show leek en de kleurrijke publicaties als de 'coperfinflash' vrij snel naar de papiermand werden verwezen, heeft de overheid nu toch een duidelijk signaal gegeven dat na de ICT-modernisering (coperfin1) er werk moet worden gemaakt van de nieuwe structuren; de jaren van de operationalisering kondigen zich aan.

Vallen en opstaan

Het eerste deel van het grote moderniseringsproject van de fiscus kostte tussen 2001 en 2006 zo maar eventjes 150 miljoen euro en kwam voor het grote deel ten goede aan Accenture, PWC en KPMG Consultants. De ambtenaar op de werkvloer, behoudens de managers, voelde niet echt beterschap; het spreekt vanzelf dat de coperfinmiddelen vooral werden geïnvesteerd in informatica en dat de voordelen in de day to day-business pas voelbaar worden bij de volledige implementatie van de diverse

projecten. Met vallen en opstaan voelt de ambtenaar nu wel dat ICT-omgeving is verbeterd en geeft hij er zich minder en minder rekenschap van het feit dat het vroeger toch allemaal vaak op improviseren aan kwam. De investeringen in computers en huisvesting zijn primordiaal, maar desalniettemin moet de ambtenaar zich op zijn werkplaats goed voelen en onontbeerlijk daarvoor zijn een duidelijke appreciatie van het werk en een visie voor de loopbaan. Het rekken van projecten, de 'functionele hergroeperingen', het bekechten onder de managers en de onduidelijke taal maakten de ambtenaar hervormingsmoe, zeker zolang de modernisering enkel op papier stond.

Het siert het management dat nu toch werd beslist om het ontwikkelingstraject in een definitieve plooi te krijgen.

De eerste kanteling die we moeten ondergaan is de kanteling vanuit de 'voorlopige cel', waarin we sinds 1 januari 2003 zitten, in de 'FOD Financiën' die nochtans reeds opgericht werd in het KB van 17 februari 2002. Dit KB dat amper vier artikels telde werd reeds meerdere keren gewijzigd omdat men het blijkbaar niet eens werd over de aantallen N-1, N-2 en zelfs N-3 managers.

Intussen werd dit KB op 3 december 2009 gewijzigd en is er een nieuw organogram waarin de auditeurs-generaal op het niveau N-1 opvallend hun intrede doen in de pijlers 'Fiscaliteit', 'D&A', 'Inning en Invordering', 'Strijd tegen de Fiscale Fraude', 'Patrimoniumdocumentatie' en 'Thesaurie'. Deze structuur bewees in het verleden reeds zijn deugdelijkheid want voorheen leidden de directeurs-generaal ook hun administratie, weze het tegen een kariger loon.

Lege dozen

Een ander KB baarde op hetzelfde tijdstip de niet operationele diensten gaande van de reeds bestaande centrale diensten tot de autonome diensten en zelfs het 'multikanaal dienstverlening'.

Onze vakorganisatie tilde toen bijzonder zwaar aan het blijven bestaan van een grijze zone in de afbakening van de bevoegdheden van het management van de operationele diensten en van de niet-operationele diensten.

Nu het hopeloos verouderd organogram een nieuw kleed heeft gekregen door bovenvermelde KB's van 3 december 2009 kunnen alle ambtenaren via een mammoetbesluit kantelen of verglijden in de definitieve structuren van de toekomst; zolang dit besluit het levenslicht niet ziet, blijven deze immers lege dozen.

Het nominatief transfertbesluit zal per agent de entiteit aanwijzen.

De kanteling zal dus in één shot gebeuren in de as-is functies. Dit betekent evenwel niet dat deze beweging volledig neutraal is zoals de overheid ons wel wil doen geloven. Van terbeschikkingstellingen is er niet langer sprake en de integratie gebeurt met het bestaand takenpakket. De meeste ambtenaren actief in operationele en niet operationele diensten zullen de verglijding niet eens merken. Maar ambtenaren die in hun respectieve administratie bevoegd zijn inzake personeel, opleiding en organisatie zullen gedropt worden onder de vleugels van de Directeur van de Stafdienst P&O. Anderen die deeltijds personeelsdossiers afhandelen of deeltijds op het economaat werken zullen hoe dan ook uiteindelijk nog slechts één takenpakket hebben. Ook tussen de ambtenaren die tot op heden betrokken waren in het ICT-gebeuren zal men kijken wie al dan niet deel uitmaakt van de ICT-business.

Ook al lijken de schotten tussen de diverse algemene administraties voortaan opgeheven dan nog zal in de toekomst moeten blijken of de mutatie naar een dienst nabij de woonplaats geen ijdele droom zal zijn voor diegene die vastgebeiteld zit in een grote agglomeratie. Mutaties en bevorderingen zullen hoe dan ook gelinkt worden aan een functieprofiel en aan de noodwendigheden van de dienst.

Dan nog houdt het kantelen niet op want de te be structuren wenkt en ook deze diensten zullen uiteindelijk, zij het gefaseerd, moeten bemand worden. Sommige nieuwe diensten zullen nog dit jaar het levenslicht zien zoals de centra particulieren en KMO's van de algemene administratie van de fiscaliteit die bij wijze van pilootproject van start gaan te Brussel, Antwerpen en Luik. Ook het Controlecentrum 'Grote Ondernemingen' te Brussel krijgt weldra haar ware gedaante al gebeuren de benoemingen nog bij wijze van detachering waarna ze eveneens zullen kantelen. In ieder geval, het ritme van de uitvoering van de diverse projecten zal gespreid worden over 2010 en 2011.

Kantelen niet beu

Wie het kantelen nog niet beu is mag zich gelukkig nog tegoed doen, in eerste instantie het personeel van niveau A, aan de implementering van de federale functiecartografie.

Waar de overheid eerst overwoog om de ambtenaren van onze FOD deze zomer eerst te laten kantelen in de generieke functies en vervolgens in 2011 na een incompetentiestelling in de specifieke functies rijzen er nu ernstige twijfels over haalbaarheid van deze dubbele salto. Om gebeurlijke ongevallen te vermijden zal men eerst de onderhandelingen over de implementatie van de functiecartografie afwachten. Weldra dragen ze in niveau A nieuwe titels als attaché,

© SMITS

adviseur, adviseur-generaal of departementshoofd; in weze zal iedereen hiermee snel kunnen leven, ware het niet dat een administrateur-generaal er onlangs in volle vergadering niet voor terugdeinsde te melden dat voor hem eenzelfde titel niet noodzakelijker wijze overeenstemt met een zelfde functiegewicht en dito verloning.

Deze discussie zal wellicht op de onderhandelingsvloer moeten worden uitgevochten maar het is zeer de vraag of de overheid een pikorde zal kunnen bewerkstelligen tussen ambtenaren die eenzelfde titel dragen. Vandaag een gewestelijk directeur overtuigen dat zijn functie lichter is dan deze van zijn collega lijkt een onbegonnen zaak.

Uniformisering

Het uittekenen van de nieuwe loopbaan van niveau A en het aanpassen van de loopbanen van niveau B, C en D aan de nieuwe structuren wordt de uitdaging van de dienst 'reglementen en statuten' terwijl de FOD P&O zich zal moeten buigen over de uniformisering van de reglementering inzake toelagen en vergoedingen. Het nieuwe organiek reglement moet een antwoord kunnen bieden aan een aantal zekerheden voor de ambtenaar en mag de 'maximale interne mobiliteit' niet laten verworden tot een stok achter de deur voor het management.

Voortaan zal de ambtenaar die 's avonds thuiskomt en uitzonderlijk kampt met duidelijke evenwichtstoornissen enkel nog medelijden wekken bij de partner die prompt zal vragen: "Liefste schat, je hebt vandaag zeker weer veel moeten kantelen?".

Chris MACHIELS

Nationaal Ondervoorzitter